

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu Mgr. Milana Procházky a soudců JUDr. Jany Kubenové a JUDr. Petra Polácha v právní věci žalobce **Mgr. Michala Grubera, správce konkursní podstaty Slévárna Zetor, a.s.**, se sídlem Trnkova 111, Brno, zastoupeného Oldřichem Bartuškem, daňovým poradcem, se sídlem M. Steyskalové 14, Brno, proti žalovanému **Finančnímu ředitelství v Brně**, se sídlem nám. Svobody 4, Brno, o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu

t a k t o :

I. Rozhodnutí Finančního ředitelství v Brně ze dne 6.4.2009, č.j. 5312/09-1300-706595, **se z r u š u j e** pro vady řízení a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.

II. Žalovaný je povinen zaplatit žalobci na náhradě nákladů řízení částku 4 800,- Kč ve lhůtě do 60 dnů od právní moci tohoto rozsudku, k rukám Oldřicha Bartuška, daňového poradce, se sídlem M. Steyskalové 14, Brno.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Daňový subjekt Slévárna Zetor a.s. vyzval správce daně prvního stupně přípisem ze dne 31.7.2008 k vydání odpočtů na dani z přidané hodnoty (dále jen „DPH“) za období prosinec 2005, leden, únor, duben, květen, červen, srpen 2006, duben, červenec, září, říjen,

prosinec 2007 a únor 2008 v celkové výši 1 957 130,- Kč s odůvodněním, že o vydání části odpočtů za zmiňovaná zdaňovací období již žádal svou žádostí z 12.4.2006, o níž doposud nebylo rozhodnuto a s ohledem na rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 29.2.2008, č.j. 30 Ca 2/2007 – 21 žádá správce daně prvního stupně o vydání nadměrných odpočtů DPH za zmiňovaná zdaňovací období do konkursní podstaty úpadce Slévárna Zetor a.s., přičemž se jedná o odpočty DPH za období po prohlášení konkursu. Prvostupňový správce daně řízení ve věci uvedeného podání zastavil, a to rozhodnutím o zastavení řízení ze dne 4.9.2008, č.j. 154190/08/289912/6960, a to postupem podle ust. § 27 odst. 1 písm. e) zákona č. 337/1992 Sb. o správě daní a poplatků, ve znění platném pro projednávanou věc (dále jen „daňový řád“) s odůvodněním, že předmětné podání bylo posouzeno podle § 21 odst. 6 daňového řádu jako žádost o vrácení přeplatku s tím, že ve věci vrácení nadměrných odpočtů za prosinec 2005 a leden a únor 2006 již bylo pravomocně rozhodnuto. Žalobce proti rozhodnutí o zastavení řízení podal odvolání, o němž bylo rozhodnuto žalobou napadeným rozhodnutím žalovaného tak, že bylo odvolání žalobce zamítnuto. Rovněž žalovaný dospěl k závěru, že v dané věci existuje překážka věci rozhodnuté a je namístě řízení o podání žalobce zastavit postupem podle ust. § 27 odst. 1 písm. e) daňového řádu.

II.

Stručný obsah odůvodnění napadeného rozhodnutí žalovaného

[2] Žalovaný zrekapituloval, že v předmětné výzvě žalobce bylo správcem daně rozhodnuto v rámci tří samostatných rozhodnutí, vyjma již zmiňovaného rozhodnutí o zastavení řízení, také rozhodnutím o přeplatku ze dne 18.9.2008, č.j. 157913/08/289912/6960, které se týkalo zdaňovacích období duben – červen 2006, srpen 2006, duben 2007, červenec 2007, září, říjen a prosinec 2007 a rozhodnutím o zastavení řízení ze dne 4.9.2008, č.j. 154192/08/289912/6960, které se týkalo přeplatku vzniklého vyměřením nadměrného odpočtu za zdaňovací období únor 2008. Žalobce se odvoláním proti rozhodnutí o zastavení řízení domáhal vrácení všech doposud nevrácených nadměrných odpočtů vzniklých v průběhu konání konkursu. Požadavek byl odůvodněn tvrzením, že o vydání nadměrných odpočtů za předchozí zdaňovací období bylo Krajským soudem v Brně rozhodnuto rozsudkem vydaným pod č.j. 30 Ca 2/2007 – 21 v jeho prospěch a požadované nadměrné odpočty byly vráceny do konkursní podstaty úpadce. Nemohlo proto být o věcně shodném podání žalobce nyní rozhodnuto opačně. Na tuto námitku žalovaný uvedl, že k vrácení nadměrných odpočtů za předchozí zdaňovací období bylo rozhodnuto až poté, co bylo Krajským soudem v Brně zrušeno zamítavé odvolání žalovaného proti předcházejícímu prvoinstančnímu správnímu rozhodnutí. Správní orgány pak byly v této jiné věci vázány shora již citovaným rozsudkem Krajského soudu v Brně. Konkrétní rozhodnutí soudu je však závazné pouze pro konkrétní spor. Pravomoc k rozhodnutí sporu o vrácení nadměrného odpočtu do konkursní podstaty nemají soudy, ale daňové orgány. O žádosti týkající se vrácení nadměrných odpočtů za zdaňovací období prosinec 2005 a leden a únor 2006 správce daně navíc rozhodoval dne 19.7.2006, tedy v době, kdy poukazovaný rozsudek krajského soudu nebyl dosud vydán. Stejně jako v daňovém řízení vedeném ve věci vrácení nadměrných odpočtů za předchozí zdaňovací období měl i v tomto případě žalobce možnost napadnout rozhodnutí správce daně odvoláním a dále případnou žalobou u soudu. Žalobce však lhůtu pro podání odvolání nechal marně uplynout a posuzované rozhodnutí nabylo dne 22.8.2006 právní moci. Institut právní moci zakládá existenci jedné ze zákonných překážek *res iudicatae* – věci rozhodnuté, která výslovně zakazuje projednávat podruhé věc, o níž již bylo jednou pravomocně rozhodnuto a její nerespektování ze strany správních orgánů by znamenalo neopodstatněný zásah do právní

jistoty daňových subjektů. Jelikož řízení muselo být z tohoto důvodu zastaveno, nezabýval se žalovaný dalšími námitkami uvedenými v odvolání žalobce.

III. Žalobní námitky

[3] Žalobce namítal, že se žalovaný v žalobou napadeném rozhodnutí nezabýval všemi námitkami, které žalobce v odvolání proti rozhodnutí o zastavení řízení uplatnil, přičemž žalobce v tomto odvolání namítal, že na základě rozsudku Krajského soudu v Brně, č.j. 30 Ca 2/2007 – 21, bylo o nadměrných odpočtech za červen, červenec, září a listopad 2005 rozhodnuto tak, že jsou způsobilé k vrácení a byly v průběhu roku 2008 žalobci vráceny. Krajský soud dal za pravdu žalobci, že se jedná o vratitelný přeplatek na dani z přidané hodnoty. § 105 odst. 1 zákona č. 235/2004 Sb. ve znění platném pro předmětnou věc stanoví, že vratitelný přeplatek se vrátí plátcí bez žádosti do 30 dnů od vyměření nadměrného odpočtu; k tomuto vrácení ze strany Finančního úřadu není potřeba žádného úkonu. Žalobce dále v odvolání namítal, že podle ust. § 54 odst. 1 daňového řádu se řízení pravomocně obnovuje, pokud vyšly najevo nové skutečnosti nebo důkazy, které nemohly být bez zavinění daňového subjektu nebo správce daně uplatněny již dříve v řízení a mohly mít podstatný vliv na výrok rozhodnutí. Poukazovaný rozsudek krajského soudu je takovou novou skutečností a správce daně měl z moci úřední své předchozí rozhodnutí přehodnotit a nadměrné odpočty za období prosinec 2005 a leden a únor 2006 bez žádosti daňového subjektu vrátit. Žalobce dále v odvolání namítal, že rozhodnutí o přeplatku ze dne 19.7.2006, č.j. 119759/06/289912/6747, bylo neurčité a nepřezkoumatelné, neboť z něj nevyplývá, o kterých přeplatcích bylo rozhodováno. Žalovaný měl posoudit předmětné podání žalobce v souladu s ust. § 54 daňového řádu, s ohledem na shora již citovaný rozsudek Krajského soudu v Brně. Žalobce očekával, že po obdržení tohoto rozsudku správce daně z moci úřední obnoví řízení ve věci vrácení nadměrných odpočtů, vzhledem k tomu, že se tak nestalo, vyzval jej žalobce výzvou z 6.8.2008. Postup správce daně, jenž nezohlednil názor Krajského soudu v Brně, je skutečným zásahem do právní jistoty daňových subjektů; nelze na nadměrný odpočet za listopad 2005, který vznikl za principiálně stejných důvodů jako nadměrný odpočet za prosinec 2005, pohlížet rozdílně.

IV. Stručný obsah vyjádření žalovaného k žalobě

[4] Žalovaný v písemném vyjádření odkázal především na odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí a obsah správního spisu, neboť námitky a argumenty uvedené v žalobě jsou shodné s námitkami odvolacími. Žalovaný se řádně vypořádal se všemi těmito námitkami již v rámci odvolacího řízení. Námitka ne zahájení řízení o mimořádném opravném prostředku – obnově řízení z úřední povinnosti je nedůvodná, žalobcem poukazovaný rozsudek Krajského soudu v Brně nelze považovat za novou skutečnost ve smyslu ust. § 54 odst. 1 písm. a) daňového řádu. Žalovaný nepodal odvolání proti rozhodnutí o přeplatku ze dne 19.7.2006, č.j. 119759/06/289912/6747, čímž v důsledku vlastního zavinění nevyčerpal řádné opravné prostředky a nejednal v souladu s právní zásadou judikovanou Nejvyšším správním soudem ve vztahu k účinkům právní moci z právního rozhodnutí, podle níž práva svědčí bdělým. Právní moc je důležitou vlastností rozhodnutí znamenající jeho nezměnitelnost a závaznost.

V. Právní hodnocení soudu

[5] Podstatou věci je spor mezi účastníky řízení, zda správní orgány rozhodly o zastavení předmětné řízení v souladu se zákonem a zda žalovaný dostál svým povinnostem v rámci vedení odvolacího řízení proti rozhodnutí správce daně prvního stupně.

[6] Pro posouzení dané věci jsou rozhodující následující ustanovení daňového řádu:

[7] Podle ust. § 32 odst. 12 daňového řádu rozhodnutí, proti kterému nelze uplatnit řádný opravný prostředek, je v právní moci.

[8] Podle ust. § 48 odst. 5 věta první odvolání lze podat ve lhůtě 30 dnů ode dne, který následuje po doručení rozhodnutí, proti němuž odvolání směřuje, není-li v tomto zákoně stanoveno jinak.

[9] Podle ust. § 27 odst. 1 písm. e), není-li v tomto nebo zvláštním zákoně stanoveno jinak, daňové řízení se zastaví, jestliže bylo ve věci návrhu již pravomocně rozhodnuto, nejde-li o rozhodnutí prozatímní povahy (procesní).

[10] Podle ust. § 55b odst. 1 na žádost daňového subjektu nebo z úřední povinnosti může být rozhodnutí správce daně, které je v rozporu s právními předpisy, nebo se zakládá na podstatných vadách řízení a okolnosti nasvědčují tomu, že došlo ke stanovení daně v nesprávné výši, zrušeno, nahrazeno jiným, nebo změněno. Shledá-li správce daně po přezkoumání rozhodnutí, že podmínky pro povolení tohoto přezkoumání nebyly splněny, přezkoumávané rozhodnutí potvrdí.

[11] Pokud jde o posouzení předmětného podání žalobce z 31.7.2008 mimo režim mimořádných opravných prostředků podle části 5. daňového řádu, hodnotí soud úvahy žalovaného jako správné, neboť rozhodnutí, kterým byla zamítnuta žalobcova žádost o vrácení vyměřeného nadměrného odpočtu na daň z přidané hodnoty za zdaňovací období prosinec 2005 a leden a únor 2006 ze dne 19.7.2006, č.j. 119759/06/289912/6747, nabylo právní moci, aniž by žalobce vůči tomuto prvostupňovému správnímu rozhodnutí uplatnil řádný opravný prostředek. Tím bylo o dané věci v souladu s citovaným ust. § 32 odst. 12 daňového řádu pravomocně rozhodnuto, přičemž tato skutečnost naplňuje podmínku pro zastavení řízení ve smyslu ust. § 27 odst. 1 písm. e) daňového řádu. Jestliže žalobce s uvedeným rozhodnutím prvostupňového správce daně nesouhlasil, bylo na něm, aby proti němu v době do nabytí právní moci tohoto rozhodnutí právně povolenými prostředky brojil (viz žalovaným správně poukazovaná právní zásada, podle níž práva svědčí bdělým). Žalobcova výzva z 31.7.2008 m.j. ovšem odkazovala na obsah rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 29.2.2008, č.j.30 Ca 2/2007 – 21 (shora již citován), nejednalo se tedy o pouhé zopakování již jednou uplatněné výzvy, ale k této opakované výzvě došlo výslovně právě z důvodu poukazu na citovaný rozsudek Krajského soudu v Brně. Žalobce v odvolání, resp. doplňujícím odvolacím podání ze dne 21.10.2008, kromě jiných odvolacích námitek znovu poukazoval na citovaný rozsudek Krajského soudu v Brně. Žalobce namítal, že správce daně měl z úřední povinnosti povinnost přezkoumat rozhodnutí o přeplatku v souladu s ust. § 55b daňového řádu, ovšem s touto odvolací námitkou se žalovaný v rozporu s ust. § 50 odst. 3 věta první daňového řádu, podle něhož odvolací orgán přezkoumá odvoláním napadené

rozhodnutí vždy v rozsahu požadovaného odvolání, nijak nevypořádal. Z citovaných podání žalobce jednoznačně vyplývá, že ten, ač nerozporoval právní moc původního rozhodnutí, kterým byla zamítnuta jeho žádost o vrácení vyměřeného nadměrného odpočtu na dani z přidané hodnoty, snažil se poukazem na posléze vydaný shora již vícekrát citovaný rozsudek Krajského soudu v Brně dosáhnout stavu, kdy by uvedené rozhodnutí bylo revidováno, a to jinými prostředky, než v rámci odvolacího řízení (viz žalobcův poukaz na předmětný rozsudek Krajského soudu v Brně a výslovnou odvolávku na postup ve smyslu ust. § 55b daňového řádu).

[12] Pokud jde o otázku povinnosti správce daně obnovit řízení ukončené pravomocným rozhodnutím, jak byla nadnesena v žalobě, vyslovil Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 7.8.2007, č.j. 5 Afs 94/2006 – 85, že stanoví-li zákon, že nastanou-li podmínky zákonem předpokládané, se řízení ukončené pravomocným rozhodnutím obnoví (viz § 54 odst. 1 daňového řádu), nedává správnímu orgánu na výběr, zda tak učiní, či nikoliv, ale správní orgán je povinen takové řízení zahájit, tedy rozhodnout o povolení (nařízení) pravomocně ukončeného řízení, a to ať již z podnětu účastníka nebo ex offio, zjistí-li naplnění podmínek sám. Při naplnění zákonných podmínek má účastník na obnovu řízení právní nárok.

[13] S ohledem na konstatovanou snahu žalobce v rámci předmětných procesních podání se domoci nápravy mimo režim odvolání, které již nebylo s ohledem na uplynutí zákonné lhůty možné, bylo povinností žalovaného se podáním žalobce ze dne 31.7.2008 zabývat i v tom směru, zda by mohly být splněny podmínky pro použití mimořádných opravných prostředků v dané věci. Především, jak již bylo shora konstatováno, je však třeba, aby se žalovaný zabýval vznesenou námitkou poukazující na nutnost postupu ve smyslu ust. § 55b daňového řádu, přičemž bylo zjištěno, že v rámci odůvodnění napadeného rozhodnutí žalovaného uvedená úvaha k této odvolací námitce chybí, což způsobuje nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí žalovaného pro nedostatek skutkových důvodů rozhodnutí a soud byl povinen ve smyslu ust. § 76 odst. 1 písm. a) s.r.s. napadené rozhodnutí žalovaného bez nařízení jednání pro vady řízení zrušit.

[14] Uvedenou vadu žalovaný v dalším řízení napraví, či zajistí napravení, přihlédne přitom k zákonným lhůtám pro možnost zahájení řízení postupem podle ust. § 55b daňového řádu a vysloví se též ohledně otázky, zda byly naplněny podmínky obnovy řízení (s ohledem na shora již citovaný právní názor Nejvyššího správního soudu, dle něhož je správní orgán povinen zahájit řízení o obnově, zjistí-li naplnění zákonných podmínek pro tento typ řízení, přičemž při jejich splnění má účastník řízení na obnovu řízení právní nárok), příp. zda zde neexistuje překážka z hlediska zákonných lhůt pro postup podle ust. § 54 daňového řádu. Soud se nezabýval otázkou, zda žalobcem poukazovaný rozsudek krajského soudu může být skutečností, příp. důkazem ve smyslu ust. § 54 odst. 1 písm. a) daňového řádu (pro neexistenci této žalobní námitky), nicméně ohledně výkladu tohoto ustanovení existuje ustálená soudní judikatura soudů rozhodujících ve správním soudnictví (viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31.1.2011, č.j. 8 As 18/2010 – 117, www.nssoud.cz).

VI. Náklady řízení

[15] Výrok o náhradě nákladů řízení vychází z ust. § 60 odst. 1 s.r.s., podle něhož nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Žalobce byl ve věci plně úspěšný, soud mu proto přiznal právo na náhradu nákladů

řízení v plné výši, neboť současně neshledal existenci důvodů, které by měly vést, byť i jen k částečnému nepřiznání těchto nákladů. Náhrada nákladů řízení se sestává z odměny za 2 úkony právní služby ve výši 2 100,- Kč za jeden úkon (§ 9 odst. 3 písm. f), § 11 odst. 1 písm. a) a d) vyhl. č. 177/96 Sb., tj. převzetí a příprava zastoupení a sepsí žaloby). K náhradě nákladů byla připočtena náhrada hotových výdajů za 2 úkony právní služby po 300,- Kč (§ 13 odst. 3 posledně citovaného vyhlášky).

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí, které nabývá právní moci dnem doručení, lze podat opravný prostředek (kasační stížnost podle ust. § 102 a násl. s.ř.s.) do dvou týdnů od jeho doručení k Nejvyššímu správnímu soudu v Brně prostřednictvím Krajského soudu v Brně. Podmínkou řízení o kasační stížnosti je povinné zastoupení stěžovatele advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie (§ 105 odst. 2 a § 106 odst. 2, 4 s.ř.s.).

V Brně dne 29.9.2011

Mgr. Milan Procházka
předseda senátu